

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

158
1801 2007

Biroul permanent al Senatului
Bp. 686 26.01.2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 1/2000 privind restituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997*, inițiată de domnii deputați Ioan Oltean, Augustin Zegrean și Daniel Buda din Grupul parlamentar al PD (Bp. 686/2006).

I. Principalele reglementări

Potrivit Expunerii de motive, prin propunerea legislativă se dorește reglementarea regimului juridic al patrimoniului imobiliar, aparținând cultelor ortodox și greco-catolic prin respectarea principiului proporționalității, ținându-se cont de realitățile concrete și de situația existentă în acest moment în România.

Inițiativa legislativă parlamentară are ca obiect de reglementare amendarea *Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997* după cum urmează:

- completarea art. 23 cu un nou alineat, cu următorul cuprins:

„Art. 23 (1) În localitățile în care terenurile din fondul bisericesc au aparținut Bisericii Greco-Catolice unite cu Roma și au fost preluate de stat de la aceasta, dacă s-au reînființat parohii sau filii ale acestei biserici, terenul se atribuie Bisericii Greco-Catolice unite cu Roma și Bisericii Ortodoxe Române, proporțional cu numărul de credincioși aparținând celor două culte religioase. Numărul de credincioși este cel rezultat din ultimul recensământ al populației. În localitățile în care nu s-au înființat parohii sau filii, terenul din fondul bisericesc care a aparținut Bisericii Greco-Catolice unite cu Roma, se atribuie integral Bisericii Ortodoxe Române.”

- completarea art. 29 cu un nou alineat, alin. (2²), cu următorul cuprins:

„(2²) În cazul terenurilor cu vegetație forestieră care au aparținut Bisericii Greco-Catolice unite cu Roma, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 23 alin. (1).”

II. Observații și propuneri

1. Precizăm că Legea nr. 1/2000 reglementează condițiile în care se stabilește dreptul de proprietate al persoanelor fizice și juridice care au formulat cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate pentru terenurile agricole și pentru terenurile forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997.

Art. 1 din Legea nr. 1/2000 stabilește că „Persoanelor fizice și persoanelor juridice care au formulat cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate pentru terenurile agricole și pentru terenurile forestiere, în termen legal, li se reconstituie dreptul de proprietate în condițiile prevăzute de prezenta lege”, iar potrivit art. 2 din același act normativ „reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane.”

Potrivit art. 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică) „Situația juridică a lăcașurilor de cult și a caselor parohiale care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică) și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanți clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri.”, iar potrivit art. 4 „În localitățile în care numărul lăcașurilor de cult este insuficient în raport cu numărul credincioșilor, statul va sprijini construirea de noi lăcașuri de cult, în care scop va pune la dispoziția cultelor respective terenul aferent în care acestea nu dispun de acest teren

și va contribui cu fonduri bănești la constituirea resurselor financiare necesare.”

Menționăm că în timp ce propunerea legislativă urmărește *reglementarea regimului juridic al patrimoniului imobiliar* aparținând cultelor ortodox și greco-catolic, prin respectarea principiului proporționalității, Legea nr. 1/2000 are în vedere *reconstituirea* dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere pe vechile amplasamente (art. 2), fără instituirea vreunui criteriu discriminatoriu, bazat pe rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

2. Prin apariția *Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente*, s-a creat în patrimoniul Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică) o așteptare legitimă cu privire la reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor.

În acest sens invocăm dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, care prevăd următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.”

Astfel, din analiza jurisprudenței CEDO în materia proprietății se deprinde principiul potrivit căruia se poate pretinde restituirea unor bunuri aflate în stăpânirea statului în condițiile în care cel ce formulează o asemenea cerere este titularul lor actual, calitate care i-a fost recunoscută fie printr-o hotărâre judecătorească definitivă, fie pe calea unor măsuri legislative de restituire adoptate de stat sau acesta are cel puțin o speranță legitimă de redobândire a bunului respectiv, bazată pe o dispoziție legală cum este Legea nr. 247/2005.

Nu trebuie scăpat din vedere faptul că din cele 164 de condamnări pronunțate împotriva României la CEDO, 81 au privit încălcarea dreptului de proprietate, iar unul din motivele care au stat la baza numărului mare de condamnări îl constituie inconsecvența legislativă.

3. Prin Legea nr. 247/2005 s-a consacrat supremația reconstituirii în fața constituirii dreptului de proprietate privată, iar propunerea legislativă supusă analizei nu face altceva decât să contravină acestui principiu, prin predarea terenurilor care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică), Bisericii Ortodoxe Române.

4. Cu privire la **teza a treia a art. 1** din propunerea legislativă – *În localitățile în care nu s-au înființat parohii sau filii, terenul din fondul bisericesc care a aparținut Bisericii Greco-Catolice unite cu Roma, se atribuie integral Bisericii Ortodoxe Române* – trebuie avut în vedere faptul că, în situația în care într-o unitate administrativ-teritorială nu este constituită o parohie sau o filie greco-catolică, Protopopiatul sau Episcopia Greco-Catolică preia toate drepturile acesteia, astfel cum stabilește, cu claritate, Statutul Bisericii Greco-Catolice, din Codul Canonic al Bisericii Orientale Catolice, în art. 930: „După desființarea persoanei juridice, bunurile sale trec la persoana juridică imediat superioară.”

De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că prin admiterea acestei propuneri legislative, Biserica Greco-Catolică va fi lipsită de bunurile ce i-au aparținut și asupra cărora a fost proprietarul legitim până în momentul desființării acestui cult prin Decretul nr. 358/1948.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere aspectele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TARICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului